KURJER WARSZAWSKI.

D. 23. Grudnia. — Rok 1844. Poniedziałek. № 343. Jutro, ŚŚ. Adam i Ewa. Wilja BOŻEGO NARODZENIA.

Wczoraj w Kościele Archikatedralnym, Alumni Seminarjum Śgo Jana, wykonali dzieła religijne w stylu churalnym w czasie Summy, ułożone przez *Słoczyńskiego*. W kościele XX. *Karmelitów* na Krak:-Przed: Amatorowie w czasie Summy wykonali Mszę Nr 8 J. *Krogulskiego*, Ofertorjum J. K. *Chwalibog*. W kościele XX. *Bernardynów* przez Amatorów wykonano dzieła religijne muzyczne J. *Krogulskiego*, *Elsnera*, Panny *Puget* i *Onslowa;* a w Kościele XX. *Reformatów* Mszę J. *Krogulskiego* Nr 2, na Agnus „Zdrowaś Marja" P. *Puget*.

Komisja Rzą: Spraw Wew: i D. na przedstawienie Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych pod datą 10go b. m. mianowała P. *Jankowskiego* Michała, Członkiem Rady Opiekuńczej Domu przytułku i pracy w Warszawie.

Wczoraj wieczorem u JJOO. Xięztwa Namiestnikostwa w Zamku, było świetne zebranie znakomitych Gości.

Dyrektor Gimnaz: Guberniјalnego w Warszawie. Zawiadamia Rodziców i Opiekunów uczącej się młodzieży, iż zapis Uczniów na 2gie półrocze r. b. do Gimnazjum Gubernjalnego, kursów *Prawnych*, Szkół Powiat: i Szkoły Niemiecko-Ruskiej w Warsz:, oraz do szkół Powiatowych w *Łęczycy*, *Łowiczu* i *Rawie*, rozpocznie się dnia 30 Grud: 11 Stycz: r. 1844/5, i trwać będzie do dnia 8/20 Stycz: 1845 r., każdodziennie od godz: 9ej do 12ej z rana. Przytem Dyrektor Gimnaz: ostrzega, iż żaden z Uczniów do Szkoły przyjętym nie będzie, który za pośrednictwem dozoru domowego, nie złoży Zwierzchności szkolnej kwitu sznurowego z wniesionej do właściwej Kassy opłaty półrocznej, tudzież książki legitymacyjnej ieżeli ma 14 lat skończonych, ieżeli zaś ma mniej lat, świadectwo przez Prezydenta, Burmistrza lub Wójta Gminy wydanego, wedle formy przepisanej przez Komisję Rz: Spraw Wewn: na dniu 8/20 Maia 1837 r. Radca Stanu, *Filipow*. Sekretarz Jeneral: , *Okniński*.

— *Przegląd naukowy*, pismo dzieiom, literaturze, przemysłowi i sztukom pięknym poświęcone, iakeśmy iuż donieśli, wychodzić będzie na rok przyszły, bez żadnej zmiany. Nr 1szy okaże się iuż 25 b. m. Odtąd najregularniej co dni 10 odbierać będzie można każdy Ner w składzie głównym i w expedycji głównej u Fr: Spiess i spółki przy ulicy Senators: Nr 460 w Księgarni. Tamże można nabyć *kompletu z 3 lat przeszłych*, po cenie prenumeracyjnej, która tylko przez m. Styczeń trwać będzie. Później cena podniesioną będzie do 120 zł. Prenumerata na cały rok 4ty, zł. 30; półrocznie zaś zł. 20. Przedpłatę składać można we wszystkich Księgarniach Warsz:, a głównie w składzie i wspomnionej expedycji, w Księgarni Fr: *Spiess* i Sp:.

— *Główna Kassa Oszczędności.* Według poprzedniego ogłoszenia, uczestników 2678, posiadało kapitał r. s. 56,330 k. 40 (zł. 375,536). Następnie w tygodniu upłynionym do dnia wczorajszego włącznie, wydano książeczek nowych 45, na które, tudzież na dawniejsze w 274 wnioskach złożono rubli sr: 1693 k. 35 (zł. 11,289); na żądanie 40 uczestnikom wypłacono (prócz procentu Rsr: 7 k. 43½), Rsr: 1162 k. 80 (zł. 7752), i umorzono książeczek oszczędności 12; przeto uczestników 2,711, posiada kapitał r. s. 56,860 k. 95 (zł. 379,073).

— Nakładem i drukiem S. *Orgelbranda* Księgarza i Typografa przy ulicy Miodowej Nr 496, w dalszym ciągu wydania dzieł Emila Marco de Saint-Hilaire, których osnowa tyczy się bliższych szczegółów życia *Napoleona*, wyszło tegoż Autora dzieło: *Xiążę d'Enghien* w polskiem tłumaczeniu. Autor zebrawszy materjały tak z aktów ówczesnych iak i z ust osób wiarogodnych, po części maiących udział w ówczesnym rządzie, opisuie historycznie wypadek Xięcia d'Enghien bezstronnie, zbiiaiąc wszakże twierdzenie tych, którzy tą smutną katastrofą starali się zaćmić blask życia Napoleona, przypisuiąc iemu tylko spowodowanie onej. Rzecz wielce ciekawa; cena zł. 6.

— Wczoraj w Red: Kurjera złożono zł. 20 dla Osierociałych wychowańców Towa: Dobr:, z prośbą aby zanieśli modły do BOGA, za dusze *Wiktorji* i *Wiktoryna*, których dziś obchodzonoby imieniny. Złożyła oraz Służąca złotych 5 dla ubogich; i dla takichże od K. J. złotych 2. —

Z Drukarni *Strąbskiego* wyszło dziełko p. tyt: *Prawidła pisowni polskiej*, na zasadzie wniosków deputacji z r. 1830 oparte i rozwinięte praktycznie, dla użytku młodzieży, przez Lud: *Koncewicza* b. Dyrektora Gimn:, Emeryta. Autor wychodząc z tej zasady, że w ięzyku polskim nie wszystko tak się *pisze* iak się *mówi*, przez porównywanie łudzącego brzmienia głosek, nowym i treściwym sposobem, w licznych przykładach założenie swoie wyiaśnia. Dziełko to złożone ze 102 stronic, sprzedaie się po zł. 2 exempl:, w handlu materjałów piśmiennnych P. *Szczycińskiego* przy ulicy Wierzbowej Nr 473 iako składzie głównym, i w Księgarniach Warsz:. — Ponieważ wszystkie Panny ciekawe są zawsze wiedzieć kogo za męża dostaną, nie od rzeczy będzie przytoczyć, iak sobie zabobonem radzą, niektóre Dziewczęta wiejskie w przed dzień Bożego Narodzenia, dla docieczenia tej wróżby. Biorą na ręce drzewa rąbanego niewiadomą liczbę, składaią na ziemi i takowe po trzykroć obliczaią. Jeśli to drzewo iest do pary (cetno), wróżba dobra, i zaręczyny bliskie; ieżeli nie do pary (to iest *licho*), ieszcze przynajmniej rok ieden trzeba na męża czekać. — Przed kilku odwachami w Warszawie, a mianowicie na placu *Krasińskich* i przed *Bernardynami*, zasadzono tej iesieni dosyć iuż podrosłe drzewa. Podobne plantacje drzew rosłych w r. z. na dziedzińcu zabudowań *Kazimierowskich* dokonane, udały się wybornie. Sadzenie drzew iest istotnie wielką ozdobą ulic miasta, sprawuią chłód, i przerywaią iednostajność linji murami wyciągniętych. Gdzie więc ie sadzić można, każdy z właścicieli domów czynićby to powinien dla siebie i dla przyiemności drugich. Jesteśmy przekonani, że nie ieden z przechodzących Krakows:-Przedm: wita z radością co wiosna, zazielenienie się wspaniałych kasztanów przed domem *Gerlacha*, i ubolewa nad tem, że niszcząca ręka czasu, dwa z nich tylko do dziś dnia zachowała. — W Księgarni pod firmą F. S. *Dmochowskiego* przy ulicy Miodowej Nro 495, wyszedł nowy Romans w 2ch tomach *Emila Sauvestre* pod tyt: *Człowiek* i *Pieniądze*, tłumaczenie Wandy Maleckiej. Cena exempl: zł. 9; dostać go można we wszystkich Księgarniach Warszawskich. — Za obowiązek poczytuiem w tej porze przypomnieć, że przed kilku wiekami w kraiu naszym *Miód* był najupodobańszym napoiem, zwłaszcza w ówczas, gdy wina u nas prawie nie były znane. Ale i teraz ten napój kraiowy, ieśli iest dobrze utworzony, miłym staie się przysmakiem, a w wielu domach przy uczcie kolendowej nim napełniaią puhar, spełniaiąc za zdrowie Przyiacioł z wynurzeniem najmilszego wiwatu *Kochajmy się*. Przy tej wzmiance powtarzamy co iuż kilkarotnie było doniesionem, że w *Warszawie* iest do nabycia wyśmienity miód kraiowy w Składach Pana *Winawera*, i przez niegoż wydoskonalony. — Księgarnia B. *Lessmana* przy ulicy Nowiniarskiej, naprzeciw Handlu *Brünera*, poleca się Sz: Publiczności licznym doborem rozmaitych Książek z rycinami na *Kolendę* dla Dzieci; oraz Książek francuzkich do Nabożeństwa w oprawie paryzkiej, tudzież wielu innych dzieł ozdobnych, które sprzedaie po cenie bardzo umiarkowanej. — Mam honor zawiadomić Szano: Publiczność, iż mieszkam przy ulicy Krakowskie-Przedmieście Nrem 418, w domu W. Sommera, obok Poczty. *Ubogim, w każdym czasie, udzielam pomocy bezpłatnie*. Alexander *Elsner*, Dentysta. — Wczoraj przy pogodzie i kilku stopniowym mrozie, starożytna *Wiejska kawa*, Ogród *Ohma*, Ogródek wiejski i inne miejsca, miały wiele gości. — *Lalka, podarunek młodym Panieneczkom*, z obrazkami. Rozmowy, Powiastki, Baieczki dla dzieci; Lwów; zł. 5; z obrazkami kolorow: zł. 8; iest do nabycia w Księgarni *Zawadz:* i *Węckiego*. — Drugie przedstawienie nowej Dramy *Joanna Neapolitańska*, również iak pierwsze sprowadziło wczoraj Publiczność do wszystkich miejsc Wielkiego Teatru, i równeż wznieciło zadowolenie. Przywołani, JPani *Komorowska* 4, JP. *Komorowski* 3, JPani *Halpert*, JPP. *Jasiński*, *Jastrzębski*, *Karasiński* po 2-kroć, oraz JP. *Chomanowski*. W Rozmaitości po *Podróży na koniec świata*, JPanna *Damse* 2-kroć, JPP. *Bogusławski* i *Stolpe*; po *Wieśniaku* i *Aktorce*, JPani *Chobrzyńska* 3, JP. *Stolpe* 2-kroć i JP. *Szymanowski*; po *Po maskaradzie*, JPanna *Damse* 3, a JP. *Żółkowski* 2-kroć.

Do Kassy Oszczędności Płockiej w dniu 15 b. m., 91 uczestników, między któremi 5ciu nowych, wniosło Rsr: 126 kop: 30 czyli zł. 842; zaś w dniu 13m t. m., 1 uczestnik odebrał (prócz

procentu k: 1/2) Rsr: 3 czyli zł. 20. A zatem 326 uczestników, posiada kapitał Rsr. 1330 kop. 95 czyli zł. 8,873.

Anglja. — Lordowie *Abercorn* (Eberkorn) *de Grey*, *Talbot* i *Powis*, mianowani Kawalerami orderu *Podwiązki.* — P. *Bulwer* Poseł w *Madrycie* wyiednał, aby wypłacono zaległy żołd byłemu angielskiemu korpusowi posiłkowemu. — Władze postanowiły znieść tak zwane Teatry *fenigowe*, ponieważ przekonano się, iż nie były skuteczne i przyzwoite.

Francja. — Xżę *Joinville* (Żuęwil) 12go b. m. przybył z powrotem do *Paryża;* Xztwo *Aumale* (Omal) byli ieszcze spodziewani. — Wiadomości z *Algerji* są zaspokaiaiące, i na południu spokojność iest przywróconą; *Arabowie* przywożą płody do miast obsadzonych przez Francuzów i zdaią się gorliwie poświęcać przemysłowi. Handel nadbrzeżny również iest regularny i bezpieczny. Minister Wojny rozkazał, aby Spahowie algierscy obecnie podzieleni na 19 szwadronów, uformowały 3 pułki iazdy po 7 szwadronów z 250 ludzi, na równej stopie z regularną iazdą francuzką; tym sposobem spodziewaią się oszczędzić 4 miljony franków. — P. *Cunin Gridaine* (Kjunę Grydę) ma wysłać nowego Pełnomocnika do *Berlina*, aby zawiązać układy z niemieckim związkiem celnym o nowy traktat handlowy. — Akademji medycznej w *Paryżu*, w ostatnich miesiącach nadesłano ważne rozprawy o morowej zarazie; w skutek tego Akademja wyznaczyła Komisję z 11tu członków, która przy pomocy wszelkich znanych dokumentów, ma wypracować sprawozdanie o zarazie; Prezesem tej Komisji obrany P. *Ferrus.* — Do *Kukuron* nadeszły wiadomości od Xdza *Ferreol*, Biskupa *Belmy;* Prałat ten udał się do *Tekedem* do *Tatarji chińskiej*, aby tamże rozszerzać Chrześcijaństwo. — Juljusz *Janin* (Żanę) wydawszy opis historyczny i gospodarski *Normandji*, wydał teraz podobne dzieło o *Bretanji.* — Głoszą, iż Królewicz Francuzki Xżę *Montpensier* (Mąpansje), zaślubi Infantkę *Ludwikę* Hiszpańską, Siostrę Królowej *Izabelli.* — Podług najnowszego obliczenia, znajduie się we Francji 8 miljonów ubogich, a między niemi 3 1/2 żebraków. — Akademja Umieiętności obrała Pana *Valenciennes* (Walansjen) swoim członkiem w miejsce zmarłego Pana *Joffroy St. Hilaire.* — Nowa opera *Marja Stuart Nidermeiera*, z miernem powodzeniem przedstawianą iest w *Paryżu;* Tenorzysta *Gardoni* podoba się w niej nieposposlicie.

Hiszpanja. — Kongres 6go b. m. udzielił Rządowi pełnomocnictwo do ustanowienia praw organicznych względem aiuntamientów (władz municypalnych). Przypadkiem szczególnym w chwili głosowania nad tym wnioskiem, wicher zerwał z pałacu Kongresu chorągiew kraiową. — P. *Cormenin* (Kermenę) wyiechał z powrotem do *Francji.*

Z Krakowa. — *Sekretarz Uniwersytetu Jagiellońskiego.* Z polecenia JW. Komisarza Rządowego przy Instytutach naukowych, ogłasza niniejszem konkurs na posadę Nauczyciela Szkoły początkowej Ewangelickiej, do której pensja etatem oznaczona, wynosi 1,000 zł. rocznie. Osoby maiące chęć otrzymania takowej, a które wyznania Ewangelickiego być winny, złożą najdalej do dnia ostatniego Czerwca 1845 roku w Kancelarji Uniwersyteckiej świadectwa szkolne przynajmniej z ukończonej 4tej klassy gimnazjalnej tu w Krakowie lub za granicą, i dowód posiadania gruntownej znaiomości ięzyka Polskiego, w którym przedmioty naukowe dla Szkółek początkowych miejskich przepisane dawane być maią. Poczem nastąpi wezwanie ich do examinu konkursowego. *Czaputowicz.*

Niemcy. — Królowa *Bawarska* od kilku dni choruie. — Zaległe poczty londyńskie z 6go, 10go i 13go b. m. do 16go b. m., nie przybyły ieszcze do *Hamburga.* — Pomór bydła w *Morawji* i *Czechach*, BOGU dzięki zmniejszać się zaczyna.

Turcja. — W ostatnich czasach 2ch młodzieńców marynarki w *Stambule*, odebrało sobie życie, aby ujść kary cielesnej. Samobójstwo bardzo iest rzadkiem na Wschodzie.

Rozmaitości. — Nieiaki *Bellini* w *Turynie* wynalazł nowy rodzaj zapałek, przechodzący wszelkie dotychczas znane; zapałki te zapalaią się na samo chuchnięcie na nie! — Roku 1825 Kapitan okrętowy odpłynął z *Szczecina* do brzegów *Gwinei*, z transportem cykorji magdeburgskiej. Będąc iuż prawie u celu podróży, statek zostawszy zaskoczony przez burzę, zatonął z całą ludnością, tylko Kapitan miał tyle przytomno-

ści umysłu, iż uchwycił łódkę i polecaiąc BOGU duszę, puścił się na wolę fal rozhukanych. Burza ucichła, morze uspokoiło się i powiodło żeglarza do brzegu wysepki. Kapitan wylądował i w gorących modłach podziękował Stwórcy za ocalenie życia. Lecz iakże strasznem było iego położenie, gdy przekonał się, iż wyspa zupełnie iest bezludną, tak więc iak drugi *Robinson* przeżył do r. 1844. Pewnego poranku siedząc na murawie zatopiony w myślach, spostrzega młodego człowieka z uśmiechaiącą się twarzą śpieszącego prosto do niego. Kapitan z radości śpieszy w objęcia gościa i pyta z uniesieniem „Jesteś Bogiem lub człowiekiem?" Na to młody człowiek z godnością odpowiada: „Nie iestem ani iedno, ani drugie; iestem tylko *podróżny subiekt*, *commis voyageur* i mam zaszczyt wręczyć Panu prejskurant moiego domu handlowego, i zwrócić Panu szczególną uwagę na wino z r. 1834."

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Xżę Radziwiłł Zygm: z Nieborowa; Łubieński Tom: Hr: z Guzowa; Kurczyńska Józ: Ob: z Wiednia; Wroński Konst: Aptekarz z Puław; Grudnicki Dok: Medy: z Lubelskiego; Lelewel Prot Dz: z Woli Cygowskiej; Laskowski Felix Dz: z Sokołowa; Dłużewski Erazm Dzie: z Dłużewa; Sinkiewicz Józ: Oby: z Rudka; Frydrychs Edw: Oby: z Boguszowki; Pudlich Fr: Oby: z Radków.

DONIESIENIA.

W dniu wczorajszym, do Składu Kupca Jana *Grydina* drugiego, przy ulicy Nowy-Świat Nro 1251, w domu W. Frydrychsa, nadszedł świeży transport **TOWARÓW ROSSYJSKICH**, iako to: Minogów, Łososia wędzonego, Siemgów, Łahowiny, Sygów solonych Petersburgskich, Flonder, Stynków suchych, Kawjoru Astrachańskiego, Groszku zielonego, Konfitur Kiiowskich, Cerat w różnych kolorach, Herbaty Chińskiej, Samowarów, Buljonu, Chomont z całym ubiorem, Bucików Damskich, WINO Węgierskie w Komis po zł. 2 gr. 6, ZABAWEK DZIECINNYCH, i innych Towarów Rossyjskich.

KANTOR
INFORMACJINO - SĄDOWO - ADMINISTRACYJNY
przy ulicy Trębackiej Nr 638.

Do Dóbr w Królestwie położonych, potrzebni są Koloniści w liczbie do 6, z pomiędzy których mógłby być Węglarz, Kowal lub innego iakiego rzemiosła; co wszakże nie iest koniecznem, byleby były Osoby porządne. Węglarz wszakże miałby wyłączne zarobkowanie, iak równie Kowal, mogący być przy trakcie umieszczonym. Takowym Kolonistom Dziedzic ze swej strony deklaruie wypuścić każdemu gruntu nowo wykarczowanego do 30 morgów, bez żadnej robocizny lub innych iakich obowiązków dla Dworu, iedynie tylko za umiarkowaną opłatę. Mieszkanie dla siebie, albo sami z drzewa przez Dziedzica dostarczonego, wystawią, albo też Dziedzic im takowe wystawić zobowiąże się. Bliższą informację w powyższym Kantorze każdego czasu otrzymać można.

Żądana iest SUMMA 4500 Rsr. na pierwszą Hipotekę Dóbr Ziemskich, bardzo blisko Warszawy położonych, mocno zagospodarowanych i żadnemi długami nieobciążonych.

SUMMA Rsr. 1200 na 1szy Nr Hipoteki Domu w Warszawie lub na Pradze, i na godziwy procent, iest do wypożyczenia w każdym czasie; może ta sama summa być użytą na zastaw, lub wydzierżawienie domu.

Aloizy Jan de Mogita Stankiewicz.

Dziś rano zimna stopni 9. Wczoraj w połud: 2.

TEATR ROZMAIT:. Dziś, 22gi *Córka Adwokata*, 36ty raz *Mleczna Siostra*.— Jutro i Poiutrze niebędzie Widowisk.

PANORAMĘ codzień widzieć można przy ulicy Miodowej w pałacu dawniej Chodkiewiczów.

Dziś w Kawiarni przy ul: Kra:-Przedm: i Marjensztadt na 1m piątrze, TERCET z Czeskiej Pragi grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ul: Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bednars: i Krako:-Przedm: w domu Dra Malcza, Familja *Kreitl* grać będzie.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni przy ulicy Trębackiej Nro 632, wprost domu Wgo Steinkellera, JP. *Danecki* z Kompanją grac będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Tłumac: i Bielańsk: w domu Lilpopa Nr 600, P. *Chojnacki* z komp: grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Krak:-Przedm:, wprost ul: Tręba:, na 1 piątrze, Familja *Zygel* grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Wierzbowej i Niecałej wprost Teatru, familja *Budzińskich* grać będzie.

Dziś w Kawiarni w domu Boka przy ulicy Nowo-Senatorskiej, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni w pałacu Paca, przy uli: Miodowej na dole od frontu, Panny *Hessen* grać będą.

Dziś w Kawiarni w Gmachu Teatralnym od ul: Wierzbowej, Familja *Rudlerów* grać i śpiewać będzie.

Jutro u *Maiewskiego* przy rogu ul: Bednars:, na Sniadanie: Zupa rybna, grzybowa, migdałowa i piwna, Barszcz, Kapusta z grzybami, Kluski i Naleśniki z makiem i serem, i inne Ryby na maśle i oliwie smażone.

W Handlu P. *Ridla* przy ul: Nowo-Senat: *Stokfisz*.

Sprostowanie. W wczorajszym Kurjerze, w uwiadomieniu o Maskach, robionych w Fabryce P. *Mintra*, zamiast Masek Dziecinnych; być powinno: Masek drucianych.

Dziś do Kurjera dołącza się TABELLA 5 klassy 64 L. K.